

„מגיל 7 הייתי פושע...“

מאת ישראל חרבון

כפי שסופר לכתב „העולם הזה“ יהודה גבאי

היום, ועל זה ישבתי בכלא הצפון. היה אתי עוד חבר ואנחנו רבנו מסני ש' הוא הלשין עלי. או בא שוטר והרביץ לי. כשראיתי שמרביצים לחבר שלי, הרבצתי אני לשוטר. פתחו לי תיק על תקיפת שוטרים. אבל אנחנו היינו חכמים והמצאנו בלוף שעוד לא נברא: אמרנו לשופט שהשוטר הרביץ בשוט לחבר שלי כדי שנייד „מודים באשמה“ על הגניבה. אז יצאנו זכאים מזה ומזה ואני אמרתי גם לשופט, שאין מדינה בעולם שמרביצים לילד קטן. השופט האמין ונתן לנו התנהגות טובה.

„תישבע שתהיה בן-אדם!“

ב־17.7.49 נתפסתי עוד פעם. קצין המבחן בא אלי ואמר לי שאפול לבית סוהר ולא אצא משם יותר. ישבתי עד 14.9.49 במשטרת הצפון. אז בא אחי יהושע, שהיה רגיל להכות אותי תמיד, ואמר לי: „אם תישבע שתהיה בן-אדם, אקח אותך לים.“ נשבעתי לו. אך הוא אמר לי שאודה בתיק. הסכמתי, אם כי לא רציתי. אמרתי לקצין המבחן ש' אודה באשמה ושאחר כך אלך לים.

שחררו אותי בערבות ועליתי ב־16.9 על האניה גלילה. הייתי אז בן 15, הפלגתי לניאפולי, גנואה, מרסיל וראיתי שהחיים כל כך יפים, אז אמרתי לעצמי: „חלס, לא אלך יותר לגנוב, אשאר על הים.“

בדרך התייעצתי עם אחי, אם כדאי להור דות על כל התיקים שהמשטרה לא ידעה. אחי ענה לי: „כמובן.“ כשהגעתי לחיפה קיבלתי הזמנה למשפט. רב החובל שאל אותי: „מה פתאום?“ אמרתי לו ששברתי שם שיה. לא רציתי שמישהו ידע את העבר שלי. באתי לבית המשפט והשופט קבע שאני צריך להשאר בים, לטובתי. אבל הוא חזר ואותי שאם לא אשאר שנתיים בים, אלך שוב לבית הסוהר. התובע היה מרוגז ורצה לסדר אותי. אז ניגשתי לקצין המבחן ואמרתי לו שישפיע על התובע שלא ידבר יותר, כי אני בעצמי אבא את רשימת הכתובות של כל הפריצות שלי.

השופט נתן לי שתיים זמן. רצתי לשפת הים, הוצאתי שתי מחברות שהיו במקום מוסתר והבאתי אותן לשופט. השופט ראה אותן ונוכח כי היו לי 260 עבירות. הוא אמר לי: „אני קבעתי כבר. אתה הולך לים.“ התובע לא רצה שאלך לים, אבל ה' שופט אמר לו שאני סרתי את הכל.

קבלתי דרגה

הלכתי לים והייתי נער סיפון. צבעתי ורצתי ומתחתי חבלים. אחרי שבוע חודשים קבלתי חופש מחלה לשבועיים. לא רציתי ללכת לתל-אביב, כי שם מכירים אותי יותר מדי, אז נשארתי בחיפה. עליתי שוב על האניה ושרתי חודשיים. היגשתי פיסטורין, כפני שלא רצו להעלות אותי בדרגה. רציתי לעלות לאניה אחרת.

ארבעה חודשים הייתי בחוף והתחלתי לע' בוד עם גיסי כעוור לנהג. אחר כך עליתי על האניה דרומית והייתי שמה מבוסס חלס. במשך ששה חודשים הפלגנו כמה פעמים לטריאסט וחזרה. כאן קיבלתי סוף סוף דרגה של מלח פשוט.

עברתי לארצה, קבלתי דרגה נוספת והייתי מלח מושלם בלי ניירות. אז חברו אותי ל' ועד המלחים של האניה. אך אחרי ריב עם רבי-המלחים אמרתי לרבי-החובל: „או שאני אשאר או שהוא.“ אז העבירו אותי לגלילה. הייתי אז בן 17 כשהפלגנו לאיטליה ועשינו שם חיים.

כשחזרתי לחיפה הודיעו לי פתאום שאני חשוד בהתפרצות וקראו לי למשטרת חופים וגבולות.

מן המשטרה אל השביתה

ירדתי מהאניה ונשלחתי לרחוב השחר ב' תל-אביב לחקירה. לא גמרתי את הענינים בחיפה, מפני שידעתי שאחזור לים ואני לא יכולתי לבצע את הגניבה הזאת. בבית ה' סוהר חקר אותי הקצין ספירטה והאשים אותי בפריצה בזמן שהייתי בלביים. אמרתי להם שהייתי בלביים ואני לא אשם, אז שיחררו אותי. חזרתי לחיפה.

האניה כבר הפליגה ואז באה השביתה. אני הייתי בעצם צריך לעלות על צפונית וקיבלתי מחברת שהם את הגיירות, אבל שמתי את הגיירות בכיס והחלטתי להילחם עם כל ה' מאים.

כשבאתי לאגודת הימאים אמרו לי: „אן, קנה הועד של ארצה.“ הסבירו לי את פרטי ההפגנות. הייתי נער שליח ומקדש בין ה' (המשך בעמוד 6)

הגיל שלי ואמרתי במקום 13-18. אחר כך רציתי לעלות לים. אחי יהודה אמר לי ששם טוב ושלא צריך להיות יותר פושע. הסכמתי. נגשתי לקצין המבחן. ביקשתי שיעזור לי, כי אני רוצה ללכת לים. הת' רוצצתי, אך עברה חצי שנה ולא עזרו לי

ישראל חרבון על סיפון א/ק צפונית

כלום. ראיתי שלא אוכל לסבול בלי כסף, והמשכתי לגנוב.

סידרנו את השובט

ב־1949 כבר נקראתי בפי המשטרה „פורץ ראשי לחנויות“. עשיתי זאת לכל אורך רחוב אלנבי, רחוב בן-יהודה, רחוב המלך גיורגי ורחוב דיזנגוף. לא נשארה חנות שלא וכ' נסתי אליה.

כשתפסו אותי האשימו אותי בתיק אחד ברחוב בן-יהודה. זה היה כשנהפסתי בשפת

מפני שקבלתי הרבה מכות ולא רציתי ל' השאר שם. בקשתי מהם שייטנו לי ללכת לקבוץ או להכשרה, אבל הם ענו לי: לא. פתחו לי תיק בגלל הבריחות. כמשפט ב' נתניה שפטו אותי לשלושה חודשים לבית סוהר לפושעים צעירים בירושלים. ישבתי

נולדתי לפני 19 שנים בתל-אביב, בצריף פח עלוב ברחוב לבונה שבשכונת הלחם על שם המאפייה הסמוכה. אינני יודע בדיוק כיצד היו ההורים שלי, שבאו ממרוקו מוזן, יכולים להיות עד היום בבור השופכין הזה שנקרא ביתנו. נוסף על כל הצרות לא הייתי גם בן יחיד. לא פחות מחמשה אחים וחמש אחיות אכלו וישנו בצריף המזופת הזה. למדתי בבית-ספר עממי בתל-אביב. גמרתי שם את שתי הכיתות הראשונות, יותר נכון גרשו אותי, מפני שברחתי מהמכתה כמה פעמים. אז העבירו אותי אל יהודי ת' מני, כדי שאלמד שם תורה. קיללתי אותו, זרקתי עליו אבנים וברחתי הביתה. התחלתי להסחוב ברחובות מבלי לעשות כלום. הייתי אז בן שבע וביילתי הרבה על שפת הים. כמה נשים ממשד הסעד לקחו אותי למועדון שלנו. שמה אכלתי ולמדתי, אך פעם ברחתי לים, התרחצתי וכשחזרתי הביתה, קבלתי מאחי יהושע מכות מכות לחנויות.

המאסר הראשון שלי

כשחזרתי למועדון זרקו אותי משם החור צה, הלכתי שוב לים ושוב קבלתי מכות. כשהייתי בן 12 היה העוצר הגדול של הבר' ריטים בתל-אביב. תושבי שכונת-התקיה לא יכלו לחזור לביתם, מפני שכלאו אותם בס' כיבה שלנו. רציתי לשחרר את כל התושבים, להתקם בבריטים. אז קפצתי על הקיר של גשר ראש-פינה והרסתי את הגדר שהייתה על מסילת הברזל. במקום להודות לי, הסגירה אותי אחת השכונות לבריטים.

לקחו אותי לחקירה בירושלים והשיפט דן אותי לשלושה חודשים בבית הספר ל' פושעים צעירים. שם קבלתי את השעור ה' ראשון איך להיות פושע, וכמו שכולם אומ' רים שם, שנכנסים בני אדם — יוצאים „פוש' עים“, ככה גם אני יצאתי פושע צעיר, בקיא בגנבות כיסים והתפרצויות לחנויות.

כיצד למדתי לפרוץ

כשיצאתי החוצה, לא חזרתי הביתה, אלא ישר לגנובות, מבלי לברר תחילה אם זה טוב או לא. התחלתי לגנוב, אבל זה עורר כי גועל, והחלטתי לעבוד בחנות מכלת ב' חוב הגדוד העברי. כל מה שהירווחתי שם — היה 15 גרוש לשבוע. מזה הייתי ונתן חלק הביתה, חלק לכיס.

כשהייתי בן 13, תפסו אותי בשוטטות ורצו להאשים אותי בהתפרצות, לפני שידעתי בכ' לל מה זה לפרוץ. עשו לי משפט והעבירו אותי לקצין מבחן לנוער. הוא שלח אותי לכפר-עבודה של בית-הספר לפושעים, למשך שלוש שנים. הוא היה כמור טוב וניסה ל' השפיע עלי שאהיה ילד טוב. אך אני ברחתי מהמוסד מאתיים פעמים באשך ארבע חודשים,

ההחלטה שהכריעה. אהוד ספורטה הוא קצין המשטרה האחראי למתן תעודות יושר. מבוזיה פורמלית, היתה סירובו לתת תעודה כזו לחרבון אחרי שביתת הימאים. מוצוק. אולם דביקות נוקשה זו באות המתה של החוק החזירה אותו לעולם הפשע. ממנו הוא ניסה להימלט.